

Nr 671

Av herr Nilsson, Ferdinand, m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 86, angående vissa anslag till civilförsvaret m. m.

(Lika lydande med motion nr 808 i Andra kammaren)

I prop. nr 70 till årets riksdag har tidigare föreslagits bl. a. att maximibelopp för s. k. familjepenning till värnpliktiga under tjänstgöring vid krigsmakten och civilförsvaret skall höjas för i familjebidragsförordningen angivna olika kategorier av familjemedlemmar.

I prop. nr 86 likaledes i år framhåller departementschefen att försvarskommittén i sitt betänkande föreslagit vissa förbättringar i de värnpliktigas förmåner. Det omnämnes även att proposition i ärendet torde vara att vänta. Departementschefen anför att då avlöningsförhållandena för civilförsvarspliktiga i värnpliktsåldern enligt beslut av 1962 års riksdag äro anknutna till de värnpliktigas förmåner, bör motsvarande höjning av förmånerna även i tillämpliga delar gälla även för de värnpliktiga inom civilförsvaret. Sålunda torde penningbidragen för de olika förekommande kategorierna av personal höjas till samma belopp som för motsvarande värnpliktiga samt utbildningspremierna höjas från nuvarande 10 kronor till 15 kronor för dag och tjänstgöringspremierna från 5 kronor till 7 kronor 50 öre för dag.

Detta gäller såsom berörts dem som är i värnpliktsåldern. För civilförsvarspliktiga över värnpliktsåldern, d. v. s. vid tjänstgöring efter det kalenderår under vilket vederbörande fyller 47 år, gäller delvis andra bestämmelser, delvis i princip anpassade till vederbörandes inkomstläge. Män och kvinnor äro härvid formellt jämställda, vilket särskilt när det gäller icke förvärvsarbetande husmödrar har påtagliga konsekvenser.

De »yngre», d. v. s. de i värnpliktsåldern, erhålla s. k. penningbidrag, utbildningspremie, tjänstepremie och familjebidrag medan de »äldre» visserligen erhålla utbildningspremie men icke penningbidrag, tjänstepremie och familjebidrag. Däremot erhålla dessa »äldre» civilförsvarspenning i olika löneklasser i anslutning till sjukpenningklasserna.

Undantagsvis kunna dock behovsprövade familjebidrag förekomma.

Om den civilförsvarspliktige är undantagen från sjukförsäkringen, såvitt gäller inkomst av annat förvärvsarbete än anställning och därigenom placerats i sjukpenningklass endast med hänsyn till därjämte uppburen inkomst av anställning, skall han eller hon för beräkningen av civilförsvarspenningen anses vara placerad i den sjukpenningklass som den samlade

inkomsten skulle ha berättigat till. Civilförsvarspliktig som över huvud icke placerats i sjukpenningklass — det gäller bl. a. den som endast har inkomst av annat förvärvsarbete än anställning eller av kapital — äger uppbära civilförsvarspenning, som om han vore placerad i sjukpenningklass 2, d. v. s. med 5:20 kronor. Detsamma gäller för civilförsvarspliktig som är placerad i sjukpenningklass 1, d. v. s. gift kvinna som sammanbor med sin make eller med barn under 16 år eller med någon med vilken hon varit gift eller har barn samt ej har inkomst av förvärvsarbete uppgående till 1 800 kronor.

Det framstår som rimligt att även dessa »äldres» förmåner böra justeras i det sammanhang som i propositionerna berörts. Likaså framstår det knappast som motiverat att deras tjänst i civilförsvaret skall kvalificeras som helt jämförbar med deras som äro så olyckliga att de drabbats av sjukdom. Principen om ersättning helt i överensstämmelse med inkomstbortfall framstår också, såsom av det anförda torde framgå, såsom omöjlig att helt tillämpa. Detta gäller särskilt de lägsta bidragsklasserna. Här synes en mera omfattande höjning av civilförsvarspenningen framstå såsom välmotiverad.

Därför föreslås,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om översyn av de förmåner som utgå till civilförsvarspliktiga i ålder över värnpliktsåldern för åvägabringande av bättre överensstämmelse med de värnpliktiga civilförsvarspliktigas förmåner, samt

att därvid måtte övervägas att fastställa ett lägsta belopp för civilförsvarspenningen, förslagsvis icke lägre än 12 kronor.

Stockholm den 2 april 1963

Ferdinand Nilsson

Axel Emanuel Andersson

Thorsten Larsson

i Kungsängen

Bertil Jonasson

Ivan Svanström